Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 453/2026 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tuulivoiman rakentamisesta itäisessä Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sheikki Laakso / ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 453/2026 vp:

> Onko tutkaongelmalle saatu ratkaisua niin, että tuulivoimainvestoinnit olisivat Itä- ja Kaakkois-Suomessa mahdollisia ja
>
> mitä ministeri aikoo tehdä edistääkseen eri sektorien osallistamista tutkaongelman poistamiseksi mm. keskustella rahoitusongelmien ratkaisemiseksi, yhdessä kuntien, maakuntien sekä yksityisen sektorin välillä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Tuulivoiman ja aluevalvontajärjestelmän yhteensovittaminen etenkin Itä- ja Kaakkois-Suomessa on haasteellista. Tässä turvallisuustilanteessa aluevalvontajärjestelmän toimintakyvyn säilyttäminen on puolustuskyvyn kannalta välttämätöntä. Haasteista huolimatta Puolustusvoimat on antanut myönteisen lausunnon Etelä-Karjalan -, Pohjois-Karjalan - ja Etelä-Savon maakunnissa yhteensä 185 tuulivoimalalle 2011-2026 välisenä aikana. Itäisen Suomen tuulivoimarakentamisen edistäminen tulee puolustusministeriön näkemyksen mukaan tässä vaiheessa keskittää Puolustusvoimien jo hyväksymiin hankkeisiin. Myös uusia tuulivoima-alueita voidaan yhä tunnistaa. Tällä hetkellä ei ole valitettavasti tiedossa teknistä ratkaisua, joka poistaisi tuulivoiman aluevalvontajärjestelmälle aiheutuvat häiriöt. Puolustusvoimat seuraa aktiivisesti aluevalvontajärjestelmien kehitystä ja mahdollisia teknisiä ratkaisuja tuulivoiman aluevalvontajärjestelmille aiheutuvien haittojen ratkaisemiseksi. Tuulivoiman lisärakentamisen haasteita lisää alueella puolustuksen lisäksi myös muut tekijät liittyen muun muassa luonnonsuojeluun ja maisematekijöihin.

Vuonna 2024 julkaistussa Itäisen Suomen tuulivoimarakentamisen työryhmän loppuraportissa on kuvattu ratkaisuksi kompensaatiomallia, jossa tuulivoimatoimijat maksaisivat kompensaatiomaksun aluevalvontajärjestelmälle aiheutuvista muutos- ja kehittämistarpeista. Puolustusministeriö on sitoutunut vuoden 2024 raportissa esitettyyn kompensaatiomalliin. Sen toteuttaminen edellyttää valtion siltarahoitusta, koska aluevalvontajärjestelmän muutokset tulee toteuttaa puolustuskyvyn säilyttämiseksi ennen tuulivoiman lisärakentamista. Tällä hetkellä valtiontalouden tila ei kuitenkaan mahdollista siltarahoitusta ja valtion mahdollisuudet osoittaa siltarahoitusta hankkeelle

tällä hallituskaudella näyttävät hyvin epätodennäköisiltä tilanteessa, jossa kompensaatiomalli edellyttäisi myös tuulivoimatoimijoiden laajaa taloudellista ja pitkäaikaista sitoutumista. Tätä ei tällä hetkellä ole puolustusministeriön tietojen mukaan riittävästi.

Ennen siltarahoituksen varmistumista ei ole tarkoituksenmukaista tehdä asiasta lisäselvityksiä. Tämä ei kuitenkaan poissulje keskustelujen jatkamista kuntien, maakuntien sekä yksityisen sektorin välillä, koska kyse on aluetaloudellisesti merkittävästä asiasta. Tuulivoimarakentamiseen liittyvää aluetaloudellista epätasa-arvoa on mahdollista korjata tuulivoimatuottojen tasaisempaa valtakunnallista jakautumista edistämällä 2026 kehysriihen kirjauksien pohjalta.

Helsingissä 13.11.2026

Puolustusministeri Antti Häkkänen